

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

21 november 2003

Ons kenmerk

BVE/BDenI/2003/53436

Onderwerp

A.O. Beroepsonderwijs 26 november 2003

Op 26 november wordt met u een Algemeen Overleg gevoerd over Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie. Hiervoor staan geagendeerd: agenda Koers BVE 2, de beleidsreactie op het examenverslag 2002, deregulering in de Bve-sector, regeling toelating vavo (pm nagaan of dit nog steeds op de agenda staat) en de voortgang van het convenant onderwijsprogrammering mbo. Ter voorbereiding op dit overleg wil ik u informeren over de voortgang van de geagendeerde onderwerpen, verzoeken van uw kant, moties die worden uitgevoerd en toezeggingen die zijn gedaan. Voor wat betreft jeugdwerkloosheid, voortijdig schoolverlaten en beroepskolom, bent u al geïnformeerd met de brief van 24 oktober en tijdens het Algemeen Overleg van 30 oktober.

Koers BVE 2

Op 16 januari 2003 heb ik u de agenda voor Koers BVE 2 (kamerstuk 27 451, nr. 21) toegezonden. Inmiddels heeft op basis van het Hoofdlijnenakkoord van het Kabinet Balkenende II een herijking van deze agenda plaatsgevonden. De uitgangspunten van dat Hoofdlijnenakkoord zijn vertaald naar het beroepsonderwijs, die richtinggevend zullen zijn voor de inhoud van Koers BVE 2. Over de hoofdlijn van deze vertaling bent u reeds geïnformeerd in de OCW-begroting van 2004. Graag spreek ik met u tijdens het Algemeen Overleg van 26 november over de nieuwe agenda voor Koers BVE 2. Met deze brief wil ik u daarom graag informeren over de verdere uitwerking van Koers BVE 2 en de procedure die mij daarbij voor ogen staat.

Ambities voor het beroepsonderwijs

Het beroepsonderwijs levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de kenniseconomie. Het zijn de burgers die deze kenniseconomie met elkaar moeten gaan realiseren en dragen. Het zijn ook de burgers die steeds meer eisen stellen aan voorzieningen en instrumenten die hen in de gelegenheid stellen om deel te nemen en een bijdrage te leveren aan deze kenniseconomie. Ik vind het van belang dat het beroepsonderwijs als zodanig wordt herkend en erkend. Dit mede met het oog op het bereiken van de Lissabondoelstellingen met betrekking tot het beroepsonderwijs.

Ontwikkelpunten

Deze hiervoor beschreven richting heeft het beroepsonderwijs reeds ingeslagen, maar op een aantal punten kan hierin nog verbetering worden aangebracht.

- het verhogen van de productiviteit en het verbeteren van het rendement; waarbij de sociaal economische functie van het beroepsonderwijs wordt versterkt door de samenwerking tussen bve-instellingen en het bedrijfsleven en innovatie centraal te stellen;
- het verhogen van de deelname aan het bve-onderwijs en het bevorderen van de sociale cohesie waarbij de sociaal culturele functie van het beroepsonderwijs wordt versterkt door alle deelnemers een leerloopbaan te bieden die gericht is op een volwaardige plaats in de samenleving.
- nieuwe bestuurlijke verhoudingen waarmee de relatie tussen de actoren op een wijze worden georganiseerd die past bij deze tijd waarbij de rol van de overheid helder is, de prestaties van de bve-instellingen zichtbaar zijn en zelfregie van de bve-instellingen het uitgangspunt is;
- de belangrijkste drager van het onderwijs en de innovatie binnen het onderwijs, de docent, evolueert tot een ondernemende professional.

Stand van zaken en vervolgacties

Aan de hand van een notitie wil ik een eerste uitwerking van de voorgaande ontwikkelingen bespreken in een viertal regionale sessies. Het resultaat van deze regionale sessies dient als input voor de verdere concretisering die ik in Koers BVE 2 ga presenteren. Begin 2004 ga ik de hoofdlijn van Koers BVE 2 met de betrokken bestuurlijke partijen afkaarten. Ik ben voornemens Koers BVE 2 medio 2004 aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Relatie Koers BVE 2 en inzet voor Prestatieakkoord

Parallel aan de inhoudelijke uitwerking van de hoofdlijnen van beleid in het kader van Koers BVE 2 wordt gewerkt aan een instrumentele uitwerking. Daarbij gaat het om de ontwikkeling van prestatie-indicatoren. De inhoudelijke uitwerking wordt verbonden met de instrumentele uitwerking en aangevuld met nulwaarden en streefwaarden. De prestatie-indicatoren worden besproken tijdens de vier regionale sessies die in het kader van Koers BVE 2 worden gehouden. Ik zal de Tweede Kamer over de prestatie-indicatoren medio 2004 informeren, tegelijk met de aanbieding van Koers BVE 2.

De prestatie-indicatoren, nulwaarden en streefwaarden zal ik presenteren in de vorm van een inzet voor een prestatieakkoord met de bve-sector. De individuele instellingen kunnen vervolgens aan de hand van dit akkoord hun inzet bepalen en mij melden hoe hun bijdrage aan het realiseren van de streefwaarden eruitziet. De individuele instellingen kunnen worden aangesproken op hun ambities.

Lopende trajecten

De afgelopen periode heb ik aan de Tweede Kamer een aantal toezeggingen gedaan die te maken hebben met Koers BVE 2. Deze toezeggingen zal ik nakomen via Koers BVE 2 die ik medio 2004 aan de Tweede Kamer ga aanbieden. Voor de goede orde meld ik u dat deze toezeggingen de volgende onderwerpen betreffen: het afschaffen van de gedwongen winkelnering educatie, positie van het voortgezet algemeen volwassenen onderwijs, toekomstvisie op het beroepsonderwijs, leven lang leren en de afbakening initieel/postinitieel, kwaliteitszorg en meervoudig publieke verantwoording, nieuwe bestuurlijke verhoudingen, open bestel, vereenvoudiging en ineenschuiven van formele documenten en een reactie op het SER-advies "Koersen op vernieuwing". Koers BVE 2 dient tevens als beleidsreactie op het IBO Beroepsonderwijs.

De reactie op het SER-advies "Koersen op Vernieuwing" over de betrokkenheid van het bedrijfsleven/ sociale partners bij het innovatiearrangement (met als onderwerpen: regie opleidingsaanbod, innovatie binnen de beroepskolom en de beroepspraktijkvorming) wordt eveneens meegenomen in de uitwerking van Koers BVE 2. Ten aanzien van artikel 12.3.6. uit de wet, de positie van de richting unieke instellingen, heb ik u op 12 september 2003 een nota van wijziging inzake het wetsvoorstel technische herziening WEB gestuurd, waarin de positie van die instellingen helder geregeld wordt (kamerstuk 28,745 nr. 7).

Examens beroepsonderwijs

In de beoordelingsscores ten aanzien van de examens 2001 is een licht opgaande lijn geconstateerd, die zich doorzet in 2002. De aanpak begint vruchten af te werpen. Niettemin schetst het Examenverslag 2002 twee verbeterpunten, te weten de interne bewaking door onderwijsinstellingen en de externe bewaking door exameninstellingen. Daar waar de kwaliteitsbewaking nog niet op orde is, bestaat geen zekerheid of de kwaliteit van examens in orde is.

Ten eerste heb ik in de beleidsreactie op het Examenverslag de aanpak op de lange termijn aangegeven: de beperkte progressie en de neergaande lijn in de beoordelingsscore bij exameninstellingen onderstreept het belang van de invoering van de beoogde nieuwe examensystematiek. Dan voert het Kwaliteitscentrum Examinering (KCE) op basis van landelijke standaarden de externe bewaking uit. Het wetsvoorstel hiervoor is inmiddels ingediend bij de Tweede Kamer.

Ten tweede de aanpak op de korte termijn: op 3 april is de in de beleidsreactie aangekondigde brief aan de instellingen uitgegaan over de mogelijkheid om tijdens het overgangsjaar 2003/2004 de verplichting tot externe legitimering in te vullen door een overeenkomst met het KCE te sluiten. Het KCE zal dan, vooruitlopend op de wetwijziging, starten met de externe bewaking van examens. In de brief is ook aangegeven dat op opleidingen, die door de instelling niet onder de overeenkomst met het KCE zijn gebracht, sprake zal zijn van verscherpte inspectietoezicht op de naleving van de verplichting tot externe legitimering door een exameninstelling.

Aan onderwijsinstellingen zal ik via een projectregeling extra middelen verstrekken om de eerder geconstateerde tekortkomingen weg te werken.

In de brief aan de Tweede Kamer van 18 maart 2003 ben ik nader ingegaan op de in de brief van de VKC (kenmerk M-03-04) gestelde vragen over het KCE. Het KCE heeft inmiddels de landelijke standaarden 2003/2004 ontwikkeld. Alle partijen kunnen in het overgangsjaar ervaring opdoen met de nieuwe werkwijze. Het KCE laat een onafhankelijk instituut een evaluatie uitvoeren naar de standaarden 2003/2004. Het KCE betreft de uitkomsten hiervan, evenals de uitkomsten van het inspectietoezicht op de kwaliteit van het functioneren van het KCE, bij de bijstelling van de standaarden en de werkwijze. Ik zal de standaarden vaststellen die gehanteerd zullen worden vanaf de beoogde inwerkingtreding van de wetwijziging, die is voorzien per 1 augustus 2004.

Deregulering

Deregulering speelt op een aantal niveaus. Ik zie deregulering in eerste instantie als onderdeel van de nieuwe besturingsfilosofie: ik wil werken aan een set van wet- en regelgeving in de Bve-sector die zo beperkt mogelijk is, die optimale duidelijkheid voor de gebruikers geeft en die bovendien door de overheid goed handhaafbaar is. Dit neemt niet weg dat ook op korte termijn al een aantal maatregelen nodig en mogelijk zijn die instellingen meer ruimte kunnen geven en die (het gevoel van) regeldruk verminderen.

Dit wil ik doen op de volgende onderdelen.

a. Ruimte voor maatwerk om doorstroom te bevorderen: in het plan van aanpak jeugdwerkloosheid heb ik reeds een aantal maatregelen aangekondigd die instellingen de ruimte bieden om maatwerktrajecten op te zetten met als doel het bieden van aantrekkelijk beroepsonderwijs en hiermee het verminderen van uitval.

b. Verminderen van feitelijke regeldruk bij instellingen: op dit moment doet het bureau Ecorys-NEI onderzoek naar de regeldruk bij OCenW instellingen. Dit onderzoek besteedt ook aandacht aan de regeldruk die afkomt op ROC's. Het betreft hier niet alleen regels die afkomstig zijn van OCenW. Er wordt tevens gekeken welke andere actoren de regeldruk veroorzaken. Ik ben van plan om begin 2004 naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek een actieprogramma op te stellen met concrete dereguleringsmaatregelen. Als het OCenW maatregelen betreft ben ik aan zet, als het andere departementen betreft zal ik het gesprek hierover aangaan met mijn collega bewindspersonen. Het onderzoek is eind december 2003 afgerond.

- c. Verminderen van administratieve lasten voor het bedrijfsleven: het kabinet heeft de ambitie geformuleerd om 25% van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven te verminderen. Als we kijken naar het beroepsonderwijs betreft het de niet-bekostigde instellingen en de exameninstellingen. Hiertoe heb ik reeds een aantal maatregelen genomen. Eind 2003 zal OCenW een nieuwe nulmeting met als peildatum 31-12-2002 gereed hebben, conform afspraken in het kabinet. In het onder b. genoemde actieprogramma zal ik tevens de vermindering van administratieve lasten voor het bedrijfsleven meenemen. Aan de Tweede Kamer is reeds toegezegd om haar in de verantwoordingen 2003 en verder te informeren over vermindering van de administratieve lasten.
- d. Natuurlijk ga ik zo snel mogelijk alle maatregelen uitvoeren die ik de Bve Raad heb toegezegd in de brief van 10 september 2003. Dit zal deels zijn beslag in Koers BVE 2 krijgen.

Onderwijsprogrammering

In de brief van 2 oktober 2003 bent u geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoering van het convenant. Ik ben in deze brief ingegaan op de stand van zaken van het wetsvoorstel 850 uur, de invoering van het TOP-model en de verkenningen bekostiging en studiefinanciering. Inmiddels vindt er overleg plaats met de inspectie over de strengere controle van de 850-urennorm.

Moties en toezeggingen

Andere toezeggingen die aan de Tweede Kamer zijn gedaan hebben betrekking op de Onderwijsovereenkomst, kwalificatiestructuur, publieke verantwoording Colo, effecten van gemengde financiering, inburgering, NT2, bi-diplomerings en transparantie in het internationale beroepsonderwijs. Ik ga hier achtereenvolgens op in.

Onderwijsovereenkomst (OOK)

De JOB concludeert in haar onderzoek 'OOK de kleine lettertjes' dat diverse instellingen zich niet aan de wettelijke regels houden wat betreft de onderwijsovereenkomst (OOK). Ik deel de mening van de JOB dat dit een slechte situatie is. De onderwijsinspectie kan een rol spelen bij het te lijf gaan van dit probleem. De inspectie kan haar toezicht op de OOK verscherpen door dit onderwerp mee te nemen in het jaarlijkse inspectieonderzoek. Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn dat de inspectie misstanden met betrekking tot de OOK vroegtijdig meldt aan OCenW. Zo kunnen gericht stappen worden ondernomen om instellingen tot de orde te roepen. In samenspraak met de inspectie zal uiteindelijk worden bepaald hoe deze kwestie het beste kan worden opgepakt. Deelnemers hebben op dit moment (op basis van de WMO) instemmingsrecht met betrekking tot van de OOK. Eind van dit jaar zal er een wetwijziging met betrekking tot de medezeggenschap naar de Tweede Kamer worden gestuurd. Deze wijziging betreft onder meer het invoeren van deelnemersraden. Dit moet de medezeggenschapsfunctie voor de deelnemers aantrekkelijker maken. Ook in deze wetwijziging is in instemmingsrecht voor de deelnemers op het gebied van vaststelling of wijziging van de OOK voorzien. Samen met de JOB wil ik, onder meer door middel van een campagne, deelnemers wijzen op het bestaan van het nut van een medezeggenschap. Ik hoop dat daardoor veel deelnemers actief willen worden in een deelnemersraad.

Vrijwillige bijdrage BVE

In de Wet educatie en beroepsonderwijs wordt t.a.v. de vrijwillige bijdrage die aan leerlingen/ouders in het BVE-onderwijs wordt gevraagd, niet meer geregeld dan dat deze niet voorwaardelijk mag zijn voor toelating tot het onderwijs. In de Wet medezeggenschap onderwijs is verder geregeld dat de Medezeggenschapsraad instemmingsrecht heeft t.a.v. opbouw en hoogte van deze bijdrage. In de praktijk blijkt dit onvoldoende te werken en zijn er incidenten rond – de inning van – de vrijwillige bijdrage.

In mijn beantwoording van de vragen van het lid Vergeer-Mudde (SP) naar aanleiding van zo'n incident op het Nova-College (u toegezonden met mijn brief van 08-09-2003) heb ik aangegeven een voorkeur te hebben voor een door Bve Raad en JOB op te stellen vrijwillige regeling, maar, indien dat niet realiseerbaar is, zelf een regeling terzake op te stellen.

Op 10 oktober jl. heb ik hierover met Bve Raad en vervolgens de JOB gesproken. Mij is gebleken dat bij de Bve Raad onvoldoende draagvlak is voor zo'n gezamenlijke regeling; derhalve wil ik nu tot een regeling komen. In verband met de noodzaak tot deregulering wil ik echter geen separate regeling maken. Binnenkort zal ik u het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs

inzake de modernisering medezeggenschap educatie en beroepsonderwijs doen toekomen, dat de invoering van deelnemersraden binnen de BVE-sector regelt. Dit wetsvoorstel stelt voor de deelnemersraden t.a.v. de vrijwillige bijdrage instemmingsrecht te geven op de hoogte en de besteding van de ouderbijdrage, alsmede de wijze waarop de ouderbijdrage tussen deelnemer en bevoegd gezag wordt overeengekomen.

Dit betekent dat de deelnemer desgewenst met de instelling kan afspreken dat de vrijwillige bijdrage in een aparte verklaring wordt geregeld in plaats van in de OOK. Met deze toevoeging is feitelijk datzelfde bereikt als geregeld is in artikel 27 van de WVO, en is daarmee voldaan aan mijn toezegging aan u gedaan in mijn bovengenoemde beantwoording van de vragen van mw. Vergeer-Mudde.

Naast dit extra instemmingsrecht op de vorm waarop de overeenkomst inzake de vrijwillige bijdrage wordt overeengekomen, meen ik dat de start van de nieuwe deelnemersraden in de Bve Sector een extra impuls geeft aan een steviger inspraak van de deelnemers. In het kader van het pakket flankerende faciliteiten voor de versterking van de positie van de deelnemer dat ik tref naar aanleiding van de invoering van de prestatiebeurs, zijn ook faciliteiten voor de deelnemersraden en de JOB opgenomen om deze deelnemersraden te ondersteunen. Daarbinnen zal ik bevorderen dat het instemmingsrecht van de deelnemersraden ten aanzien van de vrijwillige bijdrage stevig vorm krijgt. Ik ben hierover in overleg met de JOB en de Bve Raad.

Kwalificatiestructuur

De kwalificatiestructuur en het daarop gebaseerde opleidingsaanbod wordt vereenvoudigd en geflexibiliseerd. Om dit te bereiken wordt in 2002-2003 door de betrokken partijen, Colo, Bve Raad en Paepon, gezamenlijk een nieuwe systematiek ontwikkeld, waarbij de kwalificaties worden beschreven aan de hand van competenties.

De bestuurlijke partijen hebben deze zomer de voorgenomen besluiten voorbereid, die in het najaar aan mij worden aangeboden. Op 1 oktober 2003 jl. hebben de bestuurlijke partijen hun samenwerking op het gebied van de ontwikkeling van de kwalificatiestructuur en de daarbijbehorende implementatie van het competentiegerichte onderwijs bekrachtigd met het tekenen van een convenant. In dit convenant zijn afspraken gemaakt over ieders rol en verantwoordelijkheid bij deze processen.

De Kamer zal in het najaar geïnformeerd worden over dit convenant, de daarbijbehorende voorstellen voor de nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur. Deze voorstellen zullen tevens als basis dienen voor de wijziging van wet- en regelgeving.

Bewegingsonderwijs

De Tweede kamer heeft de regering verzocht om bij de herziening van de kwalificatiestructuur in de bve-sector ernaar te streven lichamelijke opvoeding als een verplicht te volgen vak op te nemen voor alle studenten. Aan de TK is hierover in een eerder stadium gemeld dat betrokken partijen het belang van bewegen onderschrijven. Daarom is op dit moment onder regie van de Bve Raad in het kader van het door OCenW gefinancierde project "Aantrekkelijk bewegen" een groep docenten lichamelijke opvoeding bezig te bestuderen hoe het bewegingsonderwijs het best in de op competenties gebaseerde kwalificatiestructuur kan worden opgenomen. Daarmee is gegarandeerd dat er voldoende aandacht komt voor het bewegingsonderwijs. Immers, de uitkomsten hiervan kunnen binnen de kenniscentra beroepsonderwijs en bedrijfsleven worden gebruikt bij het bepalen van de inhoud van de opleidingen.

Inmiddels is in overleg met de Bve Raad afgesproken, dat de projectgroep de resultaten van het project "Aantrekkelijk Bewegen" zal laten zien op een conferentie in januari 2004.

De inhoud van de kwalificatiestructuur secundair beroepsonderwijs wordt bepaald door de sociale partners en onderwijsvertegenwoordigers gezamenlijk. Aan het verzoek van de Tweede Kamer om ernaar te streven lichamelijke opvoeding als verplicht vak op te nemen kan geen gehoor gegeven worden aangezien dit niet past in de bestuurlijke verhoudingen tussen de rijksoverheid en de bve-instellingen en in de wijze van werken binnen de kwalificatiestructuur in het mbo.

Publieke verantwoording Colo

Aan de Tweede Kamer is toegezegd dat zij geïnformeerd zal worden over de afronding van het project publieke verantwoording van Colo. De Tweede Kamer wordt hier begin 2004 schriftelijk over geïnformeerd.

Effecten gemengde financiering

Daarnaast is aan de Tweede Kamer toegezegd dat er onderzoek zou komen naar de effecten (op de toegankelijkheid van het onderwijs) van gemengde financiering in het BVE en het hoger onderwijs. Voor het jaar 2004 is de evaluatie voorzien van de huidige bekostiging van het middelbaar beroepsonderwijs. In de aanloop daarheen vinden thans verkenningen plaats. Aspecten van gemengde financiering zoals toegankelijkheid en doorstroom worden daarbij als randvoorwaardelijk beschouwd. Dit onderdeel loopt mee in de verkenning van de bekostiging.

Inburgering

Verder is aan de Tweede Kamer toegezegd dat over de mogelijkheid van een inspectierapportage over inburgering, in het bijzonder gericht op het geïntegreerd aanbieden van NT2 en beroepsonderwijs, met de inspectie van het onderwijs overlegd zou worden. De inspectie van het onderwijs heeft afgelopen zomer het rapport "Onderzoek geïntegreerde trajecten" aan mij aangeboden. Het blijkt dat er vooral op financieel gebied belemmeringen zijn bij de combinatie van beroepsopleidingen met NT2 trajecten, zowel voor de instellingen als voor de deelnemers. Met de notitie "Helderheid in de bekostiging van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie" wordt duidelijkheid aan instellingen verschaft, ook met betrekking tot gecombineerde trajecten educatie/ beroepsonderwijs. De inschrijving in meer dan een opleiding wordt in het wetsvoorstel Korte klap geregeld. Ik beschouw de toezegging daarom als afgedaan.

Invoering instellingsexamens NT2

Minister Hermans heeft tijdens de behandeling van het voorstel tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs op 17 juni 1999 (TK 26374) toegezegd dat, zodra er aanwijzingen bestaan dat de wachtlijsten voor NT2 hierdoor kunnen worden bekort, bij Koninklijk Besluit zal worden geregeld dat instellingsexamens Nederlands als tweede taal zullen worden ingevoerd voor de opleidingen I (geeft toegang tot mbo) en II (geeft toegang tot hbo). Het Centrum voor Innovatie van Opleidingen (Cinop) heeft, in opdracht van het ministerie en in overleg met het Bureau voor Interculturele Evaluatie (ICE), Cito en Bve Raad, advies uitgebracht over de mogelijke invoering van instellingsexamens Nederlands als tweede taal.

De strekking van dit advies is als volgt: (1) invoeren van een instellingsexamen NT2, bestaande uit een schoolexamen en een centraal examen; (2) invoeren van een portfolio NT2; (3) de invoering van een portfoliomethodiek; (4) het invoeren van een raamwerk NT2, voor de niveau-indeling van het NT2-onderwijs. Verder kwam uit dit advies naar voren dat invoering van instellingsexamens NT2 naar verwachting het aantal kandidaten dat deelneemt aan de staatsexamens NT2 zal reduceren.

Alvorens een beslissing te nemen over dit advies wil ik mij eerst, in eerste instantie in overleg met de Bve Raad, een oordeel vormen over de kosten die met een eventuele invoering van instellingsexamens NT2 zijn gemoeid. Ook raadpleeg ik momenteel het veld om te bezien of er daar behoefte bestaat aan instellingsexamens. Uit mondelinge informatie is mij overigens gebleken dat slechts 1 tot 5% van alle deelnemers aan de opleidingen NT2 opgaat voor het staatsexamen NT2.

Invoering van instellingsexamens zal overigens geen invloed hebben op de lengte en duur van de wachtlijsten, omdat degenen die het instellingsexamen NT2 gaan afleggen immers al geplaatst zijn op de opleiding. U zult vanzelfsprekend op de hoogte worden gesteld van mijn beslissing.

Bi-diplomering

Aan de Tweede Kamer is door minister Hermans toegezegd dat met de grenslanden overleg zal worden gevoerd over verbeteringen op het gebied van bi-diplomering. Bi-diplomering is een lastige kwestie vanwege de verschillende systemen die de grenslanden hanteren. In de verklaring van Kopenhagen (november 2002) is 'transparantie van de opleidingen' als belangrijk onderwerp in Europa benoemd, bi-diplomering valt in dit licht te bezien. De bestaande samenwerking met de aangrenzende deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen is gebaseerd op een Gemeenschappelijke Verklaring. 'Transparantie van de opleidingen' is een onderwerp dat regelmatig in de contacten met de deelstaten terugkomt, mede gezien het belang dat het in Europa heeft. Concrete projecten op het terrein van 'transparantie van opleidingen' zullen eerder in het kader van het Europese programma Leonardo da Vinci programma plaatsvinden. Ik ga ervan uit dat ik de toezegging hiermee als voldoende heb afgedaan.

Transparantie in internationale beroepsonderwijs

Naar aanleiding van de Kopenhagenverklaring zijn een EU coördinatiegroep en drie EU technische werkgroepen ingesteld om uitwerking te geven aan vergroting van de mobiliteit en transparantie en het versterken van het vertrouwen in de kwaliteit en de kwaliteitsborging van het VET-onderwijs in de EU-landen. De drie werkgroepen hebben tot taak: 1. "developing a single framework for the transparency of qualifications and competences", 2. "developing a European credit transfer system for VET" en 3. "Quality in VET, promoting cooperation in quality assurance in VET". In de coördinatiegroep en technische werkgroep Quality in VET is Nederland vertegenwoordigd. Tijdens de conferentie over het beroepsonderwijs in Maastricht in 2004 zullen conclusies worden getrokken en nadere voorstellen worden gedaan.

Innovatiearrangement

Bij brief van 22 mei 2003 heb ik u het 'Convenant samenwerking ten behoeve van innovatie in het beroepsonderwijs' ter kennisneming doen toekomen. Kern van het convenant is dat OCenW 10 miljoen euro beschikbaar stelt voor subsidie aan projecten waarin ROC's, VMBO-instellingen en bedrijven dan wel ROC's, Hogescholen en bedrijven samen willen investeren in het vernieuwen van het beroepsonderwijs in één van de peilers van de beroepskolom: de aansluiting tussen vmbo en mbo, dan wel de aansluiting tussen mbo en hbo. Onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven leveren een bijdrage van ten minste 60% van de projectkosten, dat wil zeggen 15 miljoen euro. Op deze wijze is niet alleen de financiële participatie van het bedrijfsleven verzekerd, maar ook de inhoudelijke expertise. Het convenant vormt de opmaat voor de 'Subsidieregeling innovatiearrangement 2003', die op 30 juli 2003 is gepubliceerd.

In totaal zijn op grond van de subsidieregeling 99 projectvoorstellen ingediend. Een onafhankelijke beoordelingscommissie heeft de projectvoorstellen eind oktober beoordeeld en daarover advies uitgebracht. Begin december volgt de besluitvorming. De beoordelingscommissie is als volgt samengesteld.

Prof. dr. A. van der Zwan, voorzitter.
Prof. dr. B.W.M. Hövels, lid.
Prof. dr. J.M.G. Leune, lid.
Drs. H. Simons, lid.
Dr. R.L. Vreeman, lid.

Recente correspondentie

Tot slot van deze brief wil ik ingaan op wetsvoorstellen die de Tweede Kamer onlangs bereikt hebben of zeer spoedig zullen bereiken.

Wetgevingstrajecten

Er zijn verschillende wetsvoorstellen ingediend die relevant zijn voor de Bve-sector. Naast de voorstellen die meerdere onderwijssectoren betreffen, zijn dat specifiek voor de Bve-sector de volgende wetsvoorstellen:

- Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met verbeteringen van uiteenlopende, voornamelijk technische aard (technische herziening WEB); TK 28745;
- Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het onderwijstoezicht met het oog op verbetering van de kwaliteit van examens van beroepsopleidingen (TK 29205).

Ik wacht de verdere behandeling van eerstgenoemd wetsvoorstel door de Tweede Kamer af. De Nota naar aanleiding van het Verslag met betrekking tot het laatstgenoemde wetsvoorstel wordt deze maand ingediend.

Een voorstel tot wijziging van de WEB in verband met de onderwijsprogrammering zal u zeer binnenkort bereiken. Dat geldt ook voor een voorstel tot wijziging van de WEB in verband met de invoering WOR en instellingsraad in de Bve-sector.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(drs. Annette D.S.M. Nijs, MBA)